

F.t.l. vedr. retsplejeloven og færdselsloven

somme, og på et mere generelt tilsyn med politiets behandling af straffesager.

Samtidig må der lægges betydelig vægt på, at forelæggelsen for og behandlingen af sagerne i statsadvokaturerne kan bevirke en forsinkelse af tiltalerejsningen m.v. i de pågældende sager. Dette synspunkt er navnlig af væsentlig betydning i sager, hvor den sigtede er varetægtsfængslet. Hurtigere retsforfølgning må også i øvrigt anses for ønskelig ikke blot af hensyn til tiltalte, men også af hensyn til den almindelige retsfølelse, der navnlig i voldssagerne kræver en hurtig reaktion over for begåede lovovertrædelser.

Ved vurderingen af spørgsmålet om overførelse af påtalekompetence må de nævnte synspunkter afvejes over for hensynet til retssikkerheden. Den dobbelte prøvelse, som følger af, at statsadvokaten er påtalemyndighed, har til formål dels at undgå, at den enkelte borger uden grund udsættes for tiltale, dels at opnå ensartethed i praksis. Dette retssikkerhedshensyn taler for, at der ikke sker nogen kompetenceoverførelse med hensyn til mere sjældne eller mere komplicerede sager. Påtalekompetencen i sådanne sager bør derfor fortsat ligge hos statsadvokaterne.

Justitsministeriet stiller på denne baggrund forslag om, at der gennemføres en kompetenceomlægning med hensyn til en række straffelovsovertrædelser, der i almindelighed er af ukompliceret karakter, således at påtalekompetencen med hensyn til disse sager overføres til politimestrene. Efter lovforslaget omfatter kompetenceoverførelsen sager om overtrædelse af straffelovens § 171 (dokumentfalsk), § 232, 1. led (blufærdighedskrænkelser uden for tilfælde med formildende omstændigheder, jfr. herom § 232, 2. led, og retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2, hvorefter sådanne blufærdigheds-sager med formildende omstændigheder er politisager), § 244 (vold), § 276 (tyveri), § 277 (ulovlig omgang med hittegods), § 278 (underslæb), § 279 (bedrageri), § 280 (mandatsvig), § 284 (hæleri) og § 288, stk. 1 (røveri uden særligt skærpende omstændigheder).

Selv om de sagstyper, som foreslås overført, gennemgående er af ukompliceret karakter, vil der også inden for disse sagstyper kunne forekomme sager, som er særligt udviklede eller tvivlsomme, eller som indeholder principielle spørgsmål. I sådanne sager vil en dobbelt prøvelse af tiltale-spørgsmålet m.v. ud fra retssikkerhedsmæssige hensyn fortsat være hensigtsmæssig. I forbindelse med gennemførelsen af lovforslaget vil der derfor blive udsendt administrative forskrifter, hvorefter

politiet skal forelægge sådanne sager for statsadvokaten.

Den foreslåede kompetenceomlægning medfører, således som lovforslaget er udformet, ikke konsekvenser for sagerens behandling i retten, og domsmænd skal således medvirke i samme omfang som hidtil i disse sager, jfr. nedenfor under pkt. 2.4.

2.3. Overførelsen af påtalekompetencen i de omhandlede sager fra statsadvokaten til politimesteren betyder først og fremmest, at politimesteren kan træffe *beslutning om tiltalerejsning* i sagerne uden forelæggelse for statsadvokaten. På tilsvarende måde vil politimesteren, når det skønnes at sagen ikke vil kunne føres igennem til dom, i overensstemmelse med retsplejelovens almindelige ordning kunne *opgive påtale* i de sager, der overføres fra statsadvokaterne til politimestrene.

Kompetencen til at *meddele tiltalefrafald* tilkommer i statsadvokatsagerne i de praktisk vigtige tilfælde statsadvokaten, jfr. retsplejelovens § 723, stk. 1. Dette gælder bl.a. i sager vedrørende unge lovovertrædere. Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 723, stk. 2, skal sager om tiltalefrafald imidlertid uden for de i § 723, stk. 1, opregnede tilfælde af statsadvokaten forelægges for rigsadvokaten, og nærer denne tvivl, skal spørgsmålet forelægges for justitsministeren til afgørelse. I overensstemmelse hermed foreslås det, at politimesteren i de sager, der ved lovforslaget overføres til politiet, skal forelægge spørgsmål om meddelelse af tiltalefrafald for statsadvokaten i de samme tilfælde, hvor forelæggelsespligt for overordnet anklagemyndighed i dag er foreskrevet i retsplejelovens § 723.

Spørgsmålet om *anke af domme i straffesager*, som er afsagt af en byret, afgøres af statsadvokaten. I sager, der henhører under politimesterens kompetence, er det imidlertid efter praksis politimesteren, der i første række tager stilling til, om der kan acquiesceres ved dommen (dvs. om anke bør undlades). Kun i det omfang politimesteren finder grundlag for at anke, forelægges sagen med indstilling herom for statsadvokaten, der herefter træffer afgørelsen om, hvorvidt der skal ankes.

Justitsministeriet har overvejet, om kompetencen til at frafalde anke i de sager, der ved lovforslaget overføres til politimesterens påtalekompetence, fortsat bør ligge hos statsadvokaten. En ordning, hvorefter alle domme i de nævnte sager skulle indsendes til vedkommende statsadvokat, ville på den ene side kunne være egnet til at sikre en ensartethed i ankepraksis inden for den pågælden-